

[Victor Larsen.]

valget ser på udformningen af den nyordning, som man har tænkt sig at arbejde efter i fremtiden —, må jeg som min afgjorte opfattelse hævde, at det er yderst uheldigt, hvis der skulle blive flertal for en bestemmelse som den her foreslåede gældende for samtlige danske købstæder. Der er langt mere frihed i den nuværende ordning, og den nuværende udvalgsordning vil blive fuldkommen forflygtiget, hvis man indfører bestemmelser som her foreslået. Udvalgsarbejdet, som det former sig nu, giver mulighed for, at parterne kan snakke sig til rette, mulighed for, at oppositionen kan gøre sig gældende under forhandlingerne. De menige medlemmer har ved den nuværende ordning ganske givet en ikke ringe, man kan godt sige betydelig indflydelse på kommunens anliggender, en indflydelse, som ganske automatisk, efterhånden som tiden skrider frem, mere og mere vil gå over til de administrerende organer, og denne udvikling er set fra befolkningens synspunkt afgjort uheldig. Hvis man gennemfører bestemmelsen som foreslået her, vil vi få flere tjenestemænd, større administration, men dette er dog vel ikke tilsigtet.

Jeg skal med hensyn til bestemmelserne i lovforslaget angående landkommunernes styrelse om henlæggelse af dele af købstadkommuner til sognekommuner bemærke, at det er fuldstændig rigtigt, at det er yderst vanskeligt og omstændeligt at foretage sådanne grænseændringer, hvorved områder altså ændres fra by- til sognekommune, vel at mærke når der ikke er tale om ganske minimale områder, arealer på ikke over 5 ha, og som ikke er beboet af over 25 kommunale vælgere, med andre ord så små områder, at det i virkeligheden ingen som helst betydning har. At man her forsøger at indføre bestemmelser, som gør det hele mere enkelt og håndterligt — hvad det i virkeligheden ikke er nu —, finder jeg rimeligt, og jeg er villig til i et udvalg at forhandle om en nyordning på dette område.

Hvad angår styrelsen af købstædernes havne, foreslås der — i hvert fald på et par områder — ret gennemgribende ændringer i lovens § 18.

Jeg må straks bemærke, at jeg finder det rimeligt at indføre en bestemmelse om, at fællesskabet mellem Struer og Holstebro byråd kan ophæves, hvis begge byråd ønsker det, altså efter de foreslåede retningslinier.

Derimod er det vist noget forhastet, når man ønsker at indføre en bestemmelse om, at havneudvalget inden hvert års 1. februar — i stedet for som nu inden 1. marts —

skal indsende forslag til overslag for det næste regnskabsår. En sådan indsendelse inden 1. februar — efter at forslaget forinden har været underkastet to behandlinger i byrådet med mindst 8 dages mellemrum — vil finde sted på et tidspunkt, da man i virkeligheden slet ikke aner noget som helst om, hvor meget de pågældende havne eventuelt kommer til at lide som følge af storme og isvanskeligheder i årets mest vanskelige måneder, nemlig februar og marts. De pågældende overslag bliver ved denne tidligere indsendelse meget mindre værd, end de er nu, fordi ingen i virkeligheden med nogen rimelighed kan give et forstandigt skøn over, hvorledes udgifterne egentlig vil stille sig i det kommende finansår.

Yderligere er det efter min opfattelse afgjort uheldigt, når man nu vil indføre, at havnene ikke uden samtykke fra ministeriet for offentlige arbejder kan udleje havnearealer på et længere åremål end 10 år. Det må forudses, at det vil blive mere end vanskeligt for havnebestyrrelserne i de forskellige købstæder at få udlejet havnearealer på disse vilkår, når man ved, at byernes store handels- og industrivirksomheder på disse arealer opfører bygninger, siloer, store transportanlæg m. v. Hvis man ikke kan skaffe sig garanti for et længere lejemål end 10 år, vil virksomhederne selvsagt ikke på disse arealer binde så store kapitaler, som her er tale om. Jeg ville finde det rimeligt — men også dette spørgsmål egner sig selvfølgelig bedst til behandling i et udvalg —, om man gik op til f. eks. 25 år.

Jeg skal med disse bemærkninger anbefale, at de to lovforslag underkastes behandling i et udvalg.

Svend Jørgensen: De to foreliggende lovforslag rejser en række spørgsmål, som er foranlediget af hele den udvikling, der i de senere årtier har fundet sted med hensyn til det kommunale styre.

Det betydeligste af disse spørgsmål er — som det også vil være fremgået af de foregående ordføreres bemærkninger — spørgsmålet om betimeligheden af, at der fremtidig ydes diæter for varetagelse af kommunale hverv. For blot en menneskealder siden ville det have været helt utænkeligt, at et sådant spørgsmål overhovedet kunne drøftes i det høje ting; men tiderne har også på dette område ændret sig meget. Dengang betragtedes kommunale hverv som ulønnede tillidshverv, og der var ingen som helst løvhjæmmel for diæter.

Det må imidlertid erkendes, at det